

باستان پژوه

مقالات نشست‌های انجمن علمی
دانشجویان باستان‌شناسی دانشگاه تهران

به کوشش

مرتضی خانی‌پور

| دانشجوی دکتری باستان‌شناسی دانشگاه تهران |

دکتر رضا ناصری

| گروه باستان‌شناسی دانشگاه زابل |

ایران ویج - ۱-

انتشارات آریارمنا

باستان پژوه

مقالات نشست های

انجمن علمی دانشجویان باستان شناسی دانشگاه تهران

| به کوشش مرتضی خانی پور | دکتر رضا ناصری |

| آماده سازی: آریارمنا | چاپ و صحافی: مدیران |

| نوبت چاپ: نخست، ۱۳۹۶ | شمارگان: ۵۰۰ نسخه |

| بها: ۳۰۰۰۰ تومان |

| تصویر جلد: نبرد شیر و گاو در تخت جمشید |

| تارنما: www.aryaramna.ir |

| نامه نگار: aryaramna@yahoo.com, info@aryaramna.ir |

| نشانی: تهران، صندوق پستی: ۱۴۵۱۵-۵۶۹ |

| همراه: ۰۹۱۰۹۸۳۴۳۵۹ |

| * به حقوق این اثر برای انتشارات آریارمنا محفوظ است. |

| تکثیر، انتشار، چاپ و پخش، ابر اثر یا بخشی از آن به هر شیوه همچون رونوشت، انتشار الکترونیکی، ضبط و ذخیره روی سی دی و چیزهای از این دست بدون موافقت کتبی و قبلی انتشارات آریارمنا ممنوع است و متخلفان بر پایه قانون «حمایت از حقوق معنویان، مصنفان و هنرمندان ایران» تحت پیگرد قرار خواهند گرفت. |

سرشناسه	خانگی پور، مرتضی، ۱۳۶۴ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	باستان پژوه: (مجموعه مقالات نشست های انجمن علمی دانشجویان باستان شناسی دانشگاه تهران) / به کوشش مرتضی خانی پور، رضا ناصری.
مشخصات نشر	تهران: آریارمنا، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۲۷۶ ص: مصور (بخشی رنگی).
فروست	ایران ویج: ۱.
شابک	978-600-97080-1-7
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	باستان شناسی -- ایران -- مقاله ها و خطابه ها
شناسه افزوده	ناصری، رضا، ۱۳۶۰ - گردآورنده
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ ب۲ خ/DSR۴۴
رده بندی دیویی	۹۵۵/۰۴۳
شماره کتاب شناسی ملی	۳۹۷۹۰۱۶

فهرست

پیشگفتار دبیر انجمن علمی باستان‌شناسی | مرتضی خانی‌پور ۵

مقالات

- عزت‌الله نگهبان دستاورد پنج دهه تلاش علمی و چالش پاسداری از بابک کوفگر، همایون خوش‌اقبال ۱
- «نوسنگی شدن» و «نوسنگی» در غرب ایران | حجت‌داریابی ۱۹
- محوطه شماره ۱۴ پمپور، گورستانی از هزاره سوم پم در جنوب شرق ایران | مهدی رهبر ۵۱
- پویایی دولت‌های اولیه به صورت تجارب سیاسی | هنری رایت، ترجمه شادی کلانر و زینب هادی ۷۹
- باستان‌شناسی اشکانی: رویکردها و چالش‌ها | یعقوب محمدی‌فر ۱۰۱
- شواهدی تازه از تدفین دوره ساسانی در آتشکده پلنگ‌گرد کرمانشاه | شکوه خسروی ۱۱۹
- نمادنگاری مذهبی در سکه‌های ایرانی باستان | وستا سرخوش کرتیس ۱۴۷
- سفال‌های ساسانی دشت نیشابور | میثم لباف خانیکی ۱۷۳

پیشنهادی جهت تعیین کاربری بنای چارقاپی قصر شیرین: (۲)، بررسی باستان‌شناسی | علی هژبری ۱۹۱

۲۲۳ ملاحظات دربارۀ یک گونه منحصر به فرد از سکه‌های شاپور یکم | احسان شواربی

۲۳۳ باستان‌شناسی و علوم باستان‌شناسی | کامیار عبدی

تحلیل‌های فضایی در تشخیص کف‌های استقرار تپه میمنت‌آباد، شمال فلات مرکزی ایران | روح‌اله یوسفی ز شک ۲۴۹

۲۶۵ باستان‌شناسی زمین‌لرزه‌های تاریخی | فرانک بحرالعلومی، مولود سادات عظیمی

پیشگفتار

انجمن‌های علمی دانشجویی شکل‌هایی هستند که براساس توافق و مشارکت داوطلبانه گروهی از دانشجویان در یک رشته تحصیلی شکل می‌گیرد. فعالیت انجمن‌های علمی در عرصه‌های علمی، پژوهشی، آموزشی و ترویجی بوده و بر مبنای آیین‌نامه‌ی ابلاغ شده از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، تشکیل و بر مبنای اساس‌نامه داخلی خود فعالیت می‌کنند. انجمن علمی دانشجویی باستان‌شناسی دانشگاه تهران فعالیت خود را از دی‌ماه ۱۳۸۴، با نظر معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران آغاز کرده و هر ساله فعالیت‌های خود ادامه می‌دهد. از مهم‌ترین اهداف این انجمن ارتقای سطح علمی دانشجویان باستان‌شناسی، افزایش انگیزه و نشاط علمی در بین دانشجویان، تقویت روحیه همکاری و کار گروهی در بین دانشجویان، برگزاری نشست‌ها، گردهمایی‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی به منظور تبادل نظر، ارائه یافته‌های پژوهشی و تبادل تجربیات و افزایش دانش و برگزاری بازدیدهای علمی است.

با توجه به اهداف ذکر شده هشتمین دوره انجمن علمی دانشجویان باستان‌شناسی دانشگاه تهران در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ فعالیت‌های خود را در برگزاری همایش و گردهمایی، برگزاری نشست‌ها و سخنرانی‌های تخصصی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی تخصصی، برگزاری بازدیدهای علمی و پخش فیلم‌های مستند باستان‌شناسی دنبال کرد. با توجه به سخنرانی‌های انجام شده، تصمیم گرفته شد با موافقت سخنرانان، مقاله‌های آنان چاپ و منتشر شود که خوشبختانه این کار انجام گرفت و امید است بتوان سخنرانی‌های سال‌های بعد را نیز به صورت مجموعه‌ای مستقل منتشر

کرد. برگزاری برنامه‌های مختلف انجمن حاصل همکاری، همیاری و حمایت عده زیادی بود که در اینجا لازم است از آنان قدردانی شود. در ابتدا از دیگر دوستان و همکاران در شورای مرکزی هشتمین دوره انجمن علمی دانشجوی آقایان علی برهانی رارانی، فرزاد عابدی، جواد سلیمانزاده و خانم‌ها شادی کلانتر، زینب هادی، شیما پورمومنی و نیلوفر احتشامی سپاسگزاری می‌کنیم. از جناب آقای دکتر کریمی‌دوستان رئیس وقت دانشکده ادبیات و علوم انسانی، جناب آقای دکتر نعمتی معاون اجرایی پیشین دانشکده، جناب آقای دکتر طهماسبی معاون محترم اجرایی دانشکده و جناب آقای دکتر رضوان سرپرست محترم معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشکده به پاس حمایت‌های مادی و معنوی قدردانی می‌کنیم. از معاونت محترم فرهنگی دانشگاه جناب آقای دکتر سرسنگی، جناب آقای دکتر ذریه سعدی مدیرکل محترم فرهنگی وقت دانشگاه، جناب آقای مهندس عسکری مدیر محترم وقت باشگاه دانشجویان سرکار خانم خرمی کارشناس محترم وقت انجمن‌های علمی دانشگاه سپاسگزاری می‌کنیم. بدون حمایت و همکاری‌های این عزیزان انجام چنین برنامه‌هایی ممکن نبود. از جناب آقای دکتر سید مهدی موسوی کوهپر رئیس محترم هیئت مدیره انجمن علمی باستان‌شناسی ایران و جناب آقای دکتر سعید وحدتی‌نسب نائب رئیس انجمن علمی باستان‌شناسی ایران به پاس همکاری در برگزاری برخی از برنامه‌ها تشکر و قدردانی می‌شود. در پایان نیز از جناب آقای شاهین آریامنش به دلیل همکاری در برپایی این برنامه‌ها و همچنین فراهم کردن امکان چاپ و انتشار این کتاب قدردانی می‌کنیم.

فعالیت‌های انجمن علمی باستان‌شناسی

باستان‌شناسی دانشگاه تهران در سال ۱۳۹۲-۱۳۹۳

برگزاری همایش و گردهمایی

- همایش بین‌المللی باستان‌شناسان جوان

- گرامیداشت روز جهانی باستان‌شناسی با سخنرانی دکتر صادق ملک شه میرزادی، استاد محمود موسوی، استاد مهدی رهبر، استاد ناصر نوروززاده چگینی، دکتر حکمت‌اله ملاصالحی، دکتر حمیده چوبک، دکتر حمید خطیب‌شهیدی، دکتر آرمان شیشه‌گر، دکتر کوروش روستایی، دکتر حامد وحدتی‌نسب و دکتر عمران گاراژیان

- مشارکت در برگزاری پاسداشت روز جهانی علم در دانشکده فیزیک دانشگاه تهران

نشست‌های تخصصی

- نشست سازمان اجتماعی-اقتصادی ایران، از پارینه‌سنگی تا پایان عصر آهن با سخنرانی دکتر حامد وحدتی‌نسب، دکتر کوروش روستایی، دکتر کامیار عبدی و دکتر مهرداد ملک‌زاده
- نشست باستان‌شناسی دوره ماد با سخنرانی دکتر مهرداد ملک‌زاده، دکتر مرتضی حصاری، دکتر کامیار عبدی، دکتر شاهرخ رزمجو و دکتر رضا ناصری
- نشست باستان‌شناسی دوران سلوکی و اشکانی با سخنرانی استاد مهدی رهبر، دکتر یعقوب محمدی‌فر، دکتر مصطفی ده‌پهلوان و دکتر حکمت‌اله ملاصالحی
- نشست مطالعات باستان‌شناسی دوره ساسانی با سخنرانی استاد مهدی رهبر، دکتر وستا سرخوش کرتیس، دکتر شکوه خسروی، دکتر شاهرخ رزمجو، دکتر میثم لباف، آقای احسان شواربی و سخنرانی‌های دکتر رمی، دکتر مارلا و دکتر مایکل آلرام به‌صورت فایل ضبط شده ارائه شد.
- نشست مطالعات باستان‌شناسی هنر اسلامی با سخنرانی دکتر هاید لاله، دکتر شهریار عدل، دکتر محمد اسماعیل اسمعیلی، دکتر محسن جاوری، سرکار خانم مهندس فرانک بحرالعلومی
- شب شعر باستان‌شناسی، با حضور و سخنرانی: استاد محمود موسوی، استاد احسان یغمایی، دکتر مهرداد ملک‌زاده، جناب آقای حسن رشتی، جناب آقای مجتبی سلطانی و سرکار خانم مینو سلیمی

سخنرانی‌های موردی

- نوسنگی بدون سنگ! کاوش در پناهگاه صخره‌ای رشت ۳ کاوش دشت با سخنرانی دکتر حامد وحدتی‌نسب
- فرایند نوسنگی شدن زاگرس مرکزی با سخنرانی دکتر حجت دارابی
- ایران باستان از آسمان با سخنرانی دکتر علی موسوی
- زمین‌باستان‌شناسی با سخنرانی دکتر مهران مقصودی
- دیرین‌اقلیم‌شناسی با سخنرانی دکتر قاسم عزیزی
- دندروکرنولوژی در باستان‌شناسی با سخنرانی دکتر کامبیز پورطهماسبی
- کاوش به روش آنالیز سه‌بعدی در محوطه میمنت‌آباد با سخنرانی دکتر روح‌اله یوسفی‌زشک و آقای احمدپور
- گزارش مقدماتی گمانه‌زنی در غارهای گیلوران، کلدر، قمری و پناهگاه صخره‌ای گراچنه با سخنرانی آقای بهروز بازگیر

- پژوهش های جدید در کمیل تپه جمهوری آذربایجان با سخنرانی دکتر باربارا هلوینگ

کارگاه های آموزشی

- دو دوره کارگاه آموزش مقدماتی گونه شناسی و فناوری مصنوعات سنگی و طراحی فنی، مدرس:

سرکار خانم دکتر مرگان جایز

- کارگاه مبانی باستان شناسی، مدرس: دکتر کامیار عبدی

- کارگاه عکاسی باستان شناسی، مدرس: دکتر مدیا رحمانی

- کارگاه تولید تجربی ابزارهای سنگی، مدرس: دکتر اواناما

- کارگاه - نور باستان شناسی، مدرس: دکتر مرجان مشکور

- کارگاه مطالعه برنشت با در باستان شناسی، مدرس: دکتر وندی متیوس

بازدیدها

- شرکت در همایش ملی باستان شناسی به جند و بازدید از آثار تاریخی بیرجند

- بازدید از آثار تاریخی ری و ورامین

- بازدید از آثار تاریخی شهر کاشان

- بازدید از نقش برجسته تنگ واشی

- بازدید ماهانه از آثار تاریخی و موزه های مختلف شهرستان